

Årsrapport 2023

Kulturnämnden

Rapport från
stadsrevisionen



HELSINGBORG

Den kommunala revisionen i Helsingborgs stad är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Helsingborgs stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Större granskningar som genomförs under året kan också publiceras som revisionsrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, helsingborg.se/stadsrevisionen. De kan också beställas från revisionskontoret, stadsrevisionen@helsingborg.se.



SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	4
1. ÅRETS GRANSKNING	5
2. VERKSAMHET OCH EKONOMI	6
2.1. VERKSAMHETSMÄSSIGT RESULTAT	6
2.1.1. UPPDRAG OCH INRIKTNING	6
2.2. EKONOMISKT RESULTAT	8
2.2.1. DRIFTVERKSAMHET	8
2.2.2. INVESTERINGSVERKSAMHET	9
2.3. SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV VERKSAMHET OCH EKONOMI	9
3. INTERN KONTROLL	10
3.1.1. INTERN KONTROLLPLAN	10
3.1.2. STADSREVISIONENS GENOMFÖRDA GRANSKNINGAR	10
3.2 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV INTERN KONTROLL	12
4. RÄKENSKAPER	13
4.1. SAMMANFATTANDE BEDÖMNING AV RÄKENSKAPER	13
GRANSKNING AV REDOVISNINGSPROCESSER	BILAGA 14
GRANSKNING AV HANTERINGEN AV AVGIFTER INOM KULTURSKOLAN	17



Sammanfattande bedömning

Revisorerna ska varje år pröva om verksamheten inom nämnderna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

De bedömningar som görs i rapporten har som mål att uppnå en rimlig grad av säkerhet om nämndens verksamhet och redovisning i sin helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att svagheter eller felaktigheter inte finns.

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån stadsrevisionens granskningar av verksamheten 2023. De avvikelser som noterats kommenteras i rapporten.

Verksamhet och ekonomi

Sammantaget bedöms att kulturnämnden **i allt väsentligt** har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att det verksamhetsmässiga resultatet till stor del är förenligt med kommunfullmäktiges uppdrag och inriktning för verksamheten samt att lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att kulturnämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten **i allt väsentligt** har varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden följer stadens reglemente för intern kontroll och att arbetet utgör en integrerad del av nämndens styrning och uppföljning av verksamheten. Årets granskningar visar att den interna kontrollen kan stärkas inom vissa områden exempelvis avseende redovisningsprocesser och förtroendekänsliga poster.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms, **i allt väsentligt**, ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med gällande lagstiftning och god redovisningssed.



1. Årets granskning

Revisorerna ska varje år pröva om verksamheten inom nämnderna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar av kulturnämnden 2023.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen samt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet.

I den grundläggande granskningen ingår att revisionen löpande följer verksamheten genom att ta del av grundläggande dokument och ärenden. Grundläggande dokument är bland annat plan för mål och ekonomi, reglemente, delegeringsordningar, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapport, verksamhetsberättelser, beslutsunderlag och protokoll. Under året har också särskilda möten hållits avseende ekonomi, måluppfyllelse och intern kontroll. Vidare genomför revisionen också en viss omvärldsbevakning kopplat till nämndens verksamhet.

De bedömningar som görs i rapporten av verksamhet och ekonomi, av intern kontroll samt av räkenskaper har som mål att uppnå en rimlig grad av säkerhet om nämndens verksamhet och redovisning i sin helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att svagheter eller felaktigheter inte finns.

Årets granskning omfattar granskning av nämndens mål- och ekonomistyrning och uppföljning, nämndens system för intern kontroll samt om räkenskaperna är rättvisande. Inom den grundläggande granskning har vi särskilt granskat avgifter, redovisningsprocesser och förtroendekänsliga poster.

Granskningsledare har varit Marie Jakobsson vid Helsingborgs stads revisionskontor.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.



2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare redovisas om nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

2.1. Verksamhetsmässigt resultat

Bedömningen av nämndens verksamhetsmässiga resultat grundas på revisionskontorets granskning av nämndens redovisning i årsbokslut, verksamhetsberättelse, delårsbokslut samt på övrig granskning som genomförts under året.

2.1.1. Uppdrag och inriktning

Kulturnämndens uppdrag är att utveckla och främja kulturupplevelser, kunskap och bildning som bidrar till nya insikter, reflektion och god livskvalitet. Nämndens inriktning har förändrats under året. Inledningsvis löd den ”I samverkan med andra aktörer utveckla kulturen i hela Helsingborg, i staden såväl som på landsbygden, så att den möter invånarnas behov av kulturupplevelser, kunskap och bildning där de vistas och bor samt ökar delaktigheten i kulturlivet. Detta med speciellt fokus på barn och unga.”

Vi kommunfullmäktiges sammanträde i juni antogs den nu gällande inriktningen att gälla även för 2023: ”I samverkan med andra aktörer utveckla kulturens roll och tillgänglighet i hela Helsingborg, i staden såväl som på landsbygden. Vi bedriver verksamhet som möter behoven av kultur, kunskap och bildning hos besökare, deltagare, utövare och initiativtagare. Detta med särskilt fokus på barn och unga.”

Nyckeltal

Nämnden följer ett antal olika nyckeltal som ett led i styrning och uppföljning av sitt uppdrag och sin inriktning. Framtagna nyckeltal finns inom områdena besökstal, deltagande, konstnärligt skapande och professionell produktion samt övriga nyckeltal. Från nämndens nyckeltal går att utläsa att besöken på Helsingborgs bibliotek har ökat jämfört med föregående år, dock är besöksantalen inte i paritet med åren innan pandemin. En liknande bild visas för Dunkers kulturhus. Kärnan redovisar ett ökat besöksantal jämfört med de tidigare utfallen i rapporten. För Fredriksdal har antalet besökare minskat jämfört med 2022 vilket hänvisas till att det då i högre utsträckning var fri entré kopplat till H22. Nyckeltalen visar att antalet aktiviteter riktat till barn och unga samt andelen besökare i nämndens verksamheter som är barn och unga ligger på en lägre nivå än 2022.

Specifika uppdrag

Fullmäktige har inom ramen för mål och ekonomi 2023 beslutat om följande uppdrag för kulturnämnden 2023:

- **Utveckla möjligheterna till kulturupplevelser på stadens LSS- och vårdboenden:** Fullmäktige beslutade att ge nämnden i uppdrag att i samverkan med vård- och omsorgsnämnden och Helsingborg Arena och Scen AB utveckla möjligheterna till såväl digitala som fysiska kulturupplevelser på stadens LSS- och vårdboenden. Fullmäktige beslutade att uppdraget skulle vara utfört och



redovisat i nämnden senast den 30 november 2023. Förvaltningen redovisade uppdraget till nämnden den 16 november 2023. I redovisningen framgår att en samverkan etablerats mellan kulturförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen på en strategisk nivå. Det återstår ännu att etablera en mer strategisk samverkan med Helsingborg Arena och Scen AB för att utveckla kulturupplevelser för hyresgäster på LSS- och vårdboenden

Under 2023 har dessutom följande tidigare uppdrag redovisats i kulturnämnden:

- **I samarbete med Judiska församlingen i Nordvästra Skåne samla in lokala berättelser som kan komplettera minnesplatsen:** Fullmäktige beslutade 2021 ge i kulturnämnden i uppdrag att ta fram berättelser om flyktingströmmarna över Öresund som sedan skulle komplettera konstverket till minne av Raoul Wallenberg i Ångfärjeparken. Förvaltningen redovisade uppdraget till nämnden den 8 juni 2023. I förvaltningens redovisning framgår att det tagits fram ett antal berättelser och att fem citat har kompletterat konstverket i Ångfärjeparken.

Mål

I mål och ekonomi 2023 beslutade kommunfullmäktige om tre mål för kulturnämndens verksamhet. Vid fullmäktiges sammanträde i juni 2023 beslutades om en korrigering som syftade till att förtydliga nämndens mål. De tre tidigare målen togs bort, och istället beslutade kommunfullmäktige att följande mål skulle gälla för kulturnämnden för 2023:

- Antalet inskrivna elever vid Helsingborgs kulturskola ska öka

Nämnden redovisar att de kommer att uppnå målet. Under halvåret som målet funnits har nämnden arbetat med att göra en analys över nuläget och satt upp målet att under mandatperioden fram till och med 2026 ska antalet unika individer på kurs och utbildningsverksamheten inom kulturskolan öka med 400. Från 2022 till 2023 har antalet unika individer som deltar ökat med 90. Nämnden har inte satt upp några delmål för respektive år under mandatperioden.



2.2. Ekonomiskt resultat

2.2.1. Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2023:

Tabell: Ekonomiskt utfall

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Bokslut 2022
Kommunbidrag	213 607	213 409	207 607
Disposition av ackumulerat resultat	2 000	2 000	1 013
Intäkter	50 744	44 200	55 986
Summa intäkter	266 153	259 609	264 605
Utdelningskrav	0	0	0
Kostnader	-266 207	-259 609	-268 881
Summa kostnader	-266 207	-250 609	-268 881
RESULTAT	-54	0	-4 275

För 2023 redovisar nämnden ett mindre underskott om 54 tkr. Nämnden har under 2023 haft en bättre budgetföljsamhet jämfört med föregående år.

Resultatet för respektive verksamhet visar att Helsingborgs bibliotek redovisar ett överskott på 0,3 mnkr. Verksamheten hade en prognos vid DR2 på -0,5 mnkr, men lyckades hålla sig inom sin budgetram. Främsta orsaken är en översyn och större medvetenhet av vikariekostnaderna. Även en genomgång av olika statsbidrag har påverkat då en del av de uppbokade medlen har resultatförts.

Helsingborgs museum redovisar ett underskott om 1,2 mnkr. Underskottet består främst av personalkostnader som överstiger budget. Det handlar främst om personalkostnader kopplade till säsongsanställningar, vikarier och särskilda evenemang.

Dunkers kulturhus redovisar ett överskott om ca 66 tkr.

Kulturskolan har ett redovisat underskott på ca -0,6 mnkr. Det består av personalkostnader högre än budget orsakat av en felbudgetering samt om uteblivna externa intäkter då statsbidragen för innevarande läsår minskats efter att budgeten var upprättad.

Förvaltningsledning inklusive nämnd redovisar ett överskott om 1,4 mnkr. Överskottet beror på att det finns ett överskott inom kulturstöd och att övergripande projektmedel inte nyttjats.



Revisionen konstaterar att nämnden i sitt årsbokslut har lämnat information om uppkomna budgetavvikelser.

2.2.2. Investeringsverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2023:

Investeringar, mnkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Bokslut 2022
Utgifter	7,7	7,5	6,6
Inkomster	0	0	0
Netto	7,7	7,5	6,6

Nämnden redovisar en avvikelse mellan utfall och budget på 0,2 mnkr vilket utgör ca 3%. Orsaken till att kostnaderna överstiger investeringsutrymmet beror på investeringen i nytt bibliotek på Drottninghög, där vissa fördyringar uppstått inom projektet som pågått sedan 2022.

Revisionen noterar att nämnden har lämnat information om uppkomna budgetavvikelser i sitt årsbokslut.

2.3. Sammanfattande bedömning av verksamhet och ekonomi

Stadsrevisionens samlade bedömning är att nämnden i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämndens verksamhetsmål för 2023 har uppnåtts. Vidare noterar vi att det uppdrag som fullmäktige gav till kulturnämnden 2021 avseende att i samla in lokala berättelser som kan komplettera den judiska minnesplatsen, numera har återrapporterats till fullmäktige.



3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionens granskning av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

3.1.1. Intern kontrollplan

Fullmäktige har antagit ett reglemente för intern kontroll som tydliggör stadens organisation för detta samt hur uppföljning ska genomföras. Det är nämnden som har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. I reglementet framgår att nämnden ska tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde samt att regler och anvisningar antas. I vår granskning av den interna kontrollen har noterats att nämnden har upprättat en sådan organisation.

Nämnden ska anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Vår granskning visar att en sådan plan har antagits den 17 november 2022. Planen innehåller fem granskningspunkter för fem olika risker. Detta är två färre än i planen 2022. Två kontroller är nya för året, de avser bristande inhämtning och hantering av utdrag ur belastningsregistret samt rutiner vid längre strömavbrott. Granskningsområden väljs ut med utgångspunkt från den riskanalys som görs av ett antal medarbetare på stabsfunktioner. Därefter är det förvaltningens ledningsgrupp som gör prioritering av granskningsområden som ska lyftas in i planen som nämnden sedan fattar beslut om. Det finns ingen rutin att involvera nämndens ledamöter i riskanalysarbetet.

Vidare är nämnden den som är skyldig att löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde. Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen, med utgångspunkt från antagen plan, ska löpande rapporteras till nämnden. I vår granskning har vi noterat att nämnden har en löpande uppföljning. Förvaltningen återrapporterar resultatet av den interna kontrollen en gång under året. Rapporteringen delgavs nämnden den 15 februari 2024. Årsresultatet för den interna kontrollplanen visar att nämnden har två kännbara men inga allvarliga resultat. De resultat som bedöms som kännbara avser avtalstrohet och bristande inhämtning och hantering av utdrag ur belastningsregister vid rekrytering. Rutinen avseende avtalstrohet bedömdes kännbar även vid rapporteringen av intern kontroll 2022. Nämnden har beslutat om åtgärder för de resultat som har bedömts som kännbara.

Nämnden har en rapporteringsskyldighet att i samband med årsredovisningens upprättande rapportera konstaterade fel och brister vid uppföljningen av den interna kontrollen även till stadens revisorer. Revisionen kan konstatera att denna rapportering har utförts.

3.1.2. Stadsrevisionens genomförda granskningar

Redovisningsprocesser

Inom ramen för den grundläggande granskningen har vi genomfört en granskning av två olika redovisningsprocesser i syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Processerna som har varit föremål för granskning är nämndens hantering av attestförteckning och attester samt bokföringsorder.



I granskningen har vi noterat några avvikelser som nämnden kan utveckla för att förbättra sin interna kontroll ytterligare. Exempelvis skulle nämnden kunna utöka sina attestförteckningar med ersättare för beslutsattestanterna för att göra det tydligare vem som ska attestera när en beslutsattestant är frånvarande. När det gäller bokföringsordrar finns det förbättringsområden när det gäller att bifoga underlag och att tydligt hänvisa till verifikationen som rättas.

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden delvis har en tillräcklig intern kontroll inom dessa processer. En sammanfattning av granskningen framgår av bilaga 1.

Hantering av avgifter inom kulturskolan

Inom ramen för den grundläggande granskningen har vi genomfört en granskning om nämndens hantering av avgiftsprocessen på kulturskolan i syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Kommunallagen reglerar att kommuner har rätt att ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Det framgår också att kommuner inte får ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnader för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller. Avgifter inom kulturskolan är inte reglerade i någon speciallagstiftning.

Granskningen visar att det finns en del kontroller och rutiner inom avgiftsprocessen, alla är dock inte nedtecknade. Detta är särskilt angeläget vid upprättandet av kreditfakturer. Därtill har det i granskningen framgått att förvaltningen saknar en rutin för hur obetalda fakturer ska hanteras. De stickprov som tagits inom ramen för granskningen har varit utan anmärkningar.

Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt har säkerställt en tillräcklig intern kontroll av sin hantering av avgiftsprocessen. Dock finns områden för utveckling som förbättrade rutiner och förstärkt attestfunktion. En sammanfattning av granskningen framgår av bilaga 2.

Förtroendekänsliga poster

Inom ramen för den grundläggande granskningen har vi genomfört en kontroll av nämndens hantering av förtroendekänsliga poster i syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Förtroendekänsliga poster i denna granskning har avsett extern representation, intern representation samt resor i tjänst. Fullmäktige har beslutat om riktlinjer och rutiner för representation den 30 januari 1996. I denna tydliggörs att representation och intern traktering ska främja stadens verksamhet och intressen samt visa ett rimligt mått av gästfrihet. Det ska även finnas anknytning, klara sakliga motiv och en medvetenhet om att användningen av offentliga medel kräver omdöme och aktsamhet. I riktlinjen framgår bland annat vilka kostnader som kan tillåtas samt vilka formkrav som krävs för att verifikationen ska godkännas som bokföringsmaterial.

I denna granskning har stickprov genomförts av sex konton i nämndens redovisning. Totalt har 43 stickprov genomförts och för dessa noterades någon form av avvikelse för ungefär 70 % av stickproven. I de allra flesta fall beror avvikelserna på otydligt beskrivet syfte eller att deltagarlistan saknas eller inte är komplett. I några fall har för mycket moms dragits av och fakturan beslutsattesterats av deltagare. Vid extern



representation framgår inte alltid vilken titel/funktion gäster har och vem de representerar.

Vi noterar att nämnden själva under året gjort en grundläggande genomgång av förtroendekänsliga poster inom ramen för sin egen interna kontrollplan. Resultatet av granskning visar också att nämnden behöver stärka hanteringen av förtroendekänsliga poster inom nämndens ansvarsområde. Beslut om åtgärder i form av utbildningsinsatser för förvaltningens ledningsgrupp har tagits i syfte att stärka följsamheten till angivna riktlinjer.

Utifrån genomförd stickprovskontroll är vår bedömning att nämnden delvis har en tillräcklig intern kontroll inom området. Vi bedömer att nämnden behöver säkerställa att deltagarlista alltid finns och att denna är komplett samt att syftet är tydligt angivet. Om representationen avser externa personer ska titel och funktion för dessa framgå.

3.2 Sammanfattande bedömning av intern kontroll

Stadsrevisionens samlade bedömning är att kulturnämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i allt väsentligt har varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden följer stadens reglemente för intern kontroll och att arbetet utgör en integrerad del av nämndens styrning och uppföljning av verksamheten. Årets granskningar visar dock att den interna kontrollen kan stärkas inom vissa områden exempelvis avseende redovisningsprocesser och förtroendekänsliga poster.

Nämnden arbetar i enlighet med kommunens reglemente med intern kontroll vad gäller arbetet med riskanalyser och framtagande av intern kontrollplan. Utifrån nuvarande process bedömer vi att nämnden i högre utsträckning bör vara delaktig i processen vid framtagande av riskanalys som ligger till grund för de granskningspunkter som antas. På samma sätt ser vi ett värde i att fler medarbetare involveras i processen utifrån deras kännedom om risker i verksamheten.



4. Räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens räkenskaper är rättvisande, upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på övriga granskningar som genomförts under året.

Granskningen av bokslutet har i huvudsak inriktats på:

- Verifiering och bedömning av upptagna balansposter
- Periodiseringskontroller
- Genomgång av inventarier/anläggningstillgångar
- Genomgång av verksamhetsberättelse/årsanalys
- Bedömning av om upprättat bokslut överensstämmer med angivna riktlinjer, lagstiftning och god redovisningssed.

Inga särskilda iakttagelser av väsentlig karaktär har gjorts i samband med granskning av räkenskaperna. Revisionen har noterat mindre avvikelser och dessa har diskuterats direkt med förvaltningen.

4.1. Sammanfattande bedömning av räkenskaper

Sammantaget bedöms räkenskaperna, i allt väsentligt, ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Räkenskaperna bedöms vidare vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.



Granskning av redovisningsprocesser

Inledning

Av kommunallagen framgår att styrelser och nämnder ska ha kontroll över sin verksamhet. Det innebär att styrelse och nämnder själva ansvarar för att ha ändamålsenlig styrning och säkra rutiner. Intern kontroll är ett ledningsverktyg med betydelse för tjänstemannaledning, kommunstyrelsen samt nämnderna. Kontrollsystem ska säkerställa att beslut fattas på ett korrekt underlag. De ska också skydda mot medvetna eller omedvetna fel när det gäller hanteringen av kommunens tillgångar.

En av revisorernas uppgifter enligt kommunallagen 12 kap 1 § är bland annat att ”pröva om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig”.

Granskningen har skett i enlighet med de granskningsplaner som är upprättade för stadens nämnder för 2023 som fastställts av revisorsgrupp 1 och 2.

Syfte

Syftet är att bedöma om nämnden har en tillräcklig intern kontroll när det gäller ett antal utvalda processer.

Processerna som avses är attestrutin och bokföringsorder.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna hämtas från lagar och förarbeten, föreskrifter eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut.

Revisionskriterierna för denna granskning är:

- Kommunallag (2017:725), 12 kap 1 §
- Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), 3 kap 7 och 9 §§
- Rådet för kommunal redovisning (RKR) R1
- Attestreglemente, beslutad av fullmäktige 17 december 1996, § 181 och reviderad den 24 april 2018, § 56

Metod

Granskningen har innefattat bland annat genomgång av dokument och rutiner, samtal med tjänstepersoner och stickprov.

Granskningens resultat

Attestrutin

I stadens attestreglemente framgår att nämnden har ansvar för att en aktuell förteckning över utsedda beslutsattestanter upprätthålls och finns tillgänglig. I attestförteckningen ska framgå vilka personer som har beslutsattesträtt och hur beslutsattesträtten är kopplad till kodplanen. Den som utser beslutsattestanter ska besluta om förteckningen och ändringen av denna. Inför varje kalenderår ska varje



nämnd fatta ett särskilt beslut om detta. I reglementet framgår vidare att det är lämpligt att även utse nämndens ordförande till beslutsattestant.

Vår granskning visar att kulturnämnden under året har fattat ett beslut om firmateckning och beslutsattestering för mandatperioden 2023–2026, på sammanträdet den 26 januari 2023.

Nämnden har en förteckning med beslutsattestanter per verksamhet, vilket innebär fyra totalt. De var vid vår granskning daterade att gälla tillsvidare från och med 2023-01-01 (Förvaltningsledning), 2023-01-01 (Helsingborgs museum), 2023-04-01 (Helsingborgs bibliotek) och 2023-08-20 (Dunkers kulturhus). Förvaltningschefen har beslutat om dessa i enlighet med nämndens delegeringsordning. I nämndens delegeringsordning framgår att det är förvaltningschefen som ska besluta om att utse beslutsattestanter. Delegationsbeslut ska lyftas till nämnden och detta beslut informerades nämnden 2023-01-26, dnr 00002/2023. Under året har det rapporterats till nämnden under punkten "Anmälan av beslut enligt delegeringsbestämmelserna" när attestförteckningarna har uppdaterats.

I förteckningen har förvaltningen angett vilket ansvar i kodplanen beslutsattesterna avser. Vår granskning visar att attestförteckningarna har uppdaterats under året i takt med att bemanningen i förvaltningen har förändrats.

För varje ansvar finns en specifik tjänsteperson som har beslutsattestansvar. Vi har genom stickprov granskat attester som gjorts på ett antal ansvar. Dessa visar att det förekommer att ett antal olika tjänstepersoner attesterar på en ansvarskod, ofta förknippat med semesterperioder. Vanligtvis är det kollegor inom samma verksamhet, men det förekommer även att det är personer från andra verksamheter. I något fall har även person som är underställd den attestansvariga attesterat.

Bokföringsorder

I lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) framgår i 3 kap 9 § att ett verifikationsnummer eller annat identifieringstecken ska ingå i en verifikation samt sådana övriga uppgifter som är nödvändiga för att sambandet mellan verifikationen och den bokförda ekonomiska händelsen utan svårighet ska kunna fastställas. Vidare tydliggörs i rådet för kommunal redovisnings rekommendation 1 (RKR R1) att en serie av verifikationsnummer ska vara obruten och föras i en följd utan att mellanliggande nummer eller tecken hoppas över.

En verifikation ska enligt 3 kap 9§ LKBR innehålla uppgifter om när den har sammanställts, när den ekonomiska händelsen har inträffat, vad den avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. I förekommande fall ska verifikationen även innehålla en upplysning om handlingar eller andra uppgifter som legat till grund för den ekonomiska händelsen samt var dessa finns tillgängliga.

I RKR R1 framgår att flera ekonomiska händelser som dokumenteras genom en gemensam verifikation får bokföras och presenteras i en bokföringspost. Liknande ekonomiska händelser som är hänförliga till en och samma dag som dokumenteras genom flera verifikationer får bokföras och presenteras i sammandrag i en bokföringspost om det utan svårighet går att se vad som ingår i bokföringsposten.



I 3 kap 7 § LKBR framgår att om en bokförd post rättas, ska det anges när rättelsen har gjorts och vem som har gjort den. Om rättelsen görs genom en särskild rättelsepost, ska det samtidigt säkerställas att det vid en granskning av den rättade bokföringsposten utan svårighet går att få kännedom om rättelsen.

Resultat av stickprov

I vår granskning av innehållet i en bokföringsorder har vi genomfört 12 stickprov. Vår kontroll visar inte på några större avvikelser. Därtill visade vår granskning i några fall noterades att hänvisningar till originalverifikation saknades och underlag saknas i några fall och skulle kunna bifogas i större utsträckning.

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden delvis har en tillräcklig intern kontroll inom de granskade processerna. För några av processerna finns dock visst utrymme att förbättra den interna kontrollen ytterligare. Exempelvis genom att utse ersättare till beslutsattestanter samt att säkerställa att det tydligt framgår vad en ombokning med bokföringsorder avser.



Granskning av hanteringen av avgifter inom kulturskolan

Bakgrund

Enligt kommunallag 2 kapitlet 5 § har kommuner rätt att ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Vidare framgår i 6 § att kommuner inte får ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnader för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller. Avgifter inom kulturskolan är inte reglerade i någon speciallagstiftning.

Syfte

Syftet är att bedöma om nämnden har säkerställt en tillräcklig intern kontroll för avgiftsprocessen inom kulturskolan.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna hämtas från lagar och förarbeten, föreskrifter eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut.

Revisionskriterierna för denna granskning är:

- Kommunallag (2017:725)

Granskningens resultat

Styrdokument och ansvarsfördelning

I kulturförvaltningens arbetsinstruktion framgår att det är nämnden som fattar beslut om terminsavgiften för reguljära utbildningar i kulturskolan för samtliga konstformer. Nämnden har beslutat att terminsavgiften för individuell undervisning på kulturskolan vårterminen 2023 är 700 kr per elev och termin. Inga särskilda rabatter finns. Avgiften för vårterminen 2023 beslutade nämnden om på sammanträdet den 16 september 2021, dnr 475/2021. För höstterminen 2023 beslutade nämnden om terminsavgiften inom ramen för internbudgeten 2023 på sammanträdet den 8 december 2022, dnr 15/2022. Avgiften är oförändrad mot tidigare beslut.

I arbetsinstruktionen framgår vidare att kulturdirektören har ansvar för att besluta om bland annat avgifter i förvaltningens verksamhet. Kulturdirektören har rätt att vidarelämna beslutanderätt till verksamhetschef som i sin tur har rätt att vidarelämna beslut till avdelningschef eller motsvarande. Detta avser alltså övriga taxor för kurser inom kulturskolan.

Kulturskolechefen har fattat beslut om nuvarande taxor för övriga kurser inom kulturskolan. Det finns inget dokumenterat beslut avseende detta. Däremot utgår taxorna efter en prismodell som kulturskolan arbetar efter. Modellen är ett resultat från 2014 då förvaltningen genomförde en översyn av prissättningen för undervisningen. Modellen innebär att avgifterna är uppdelade i tre olika kategorier utifrån antalet elever, antalet pedagoger samt antalet timmar. Denna modell är beslutad av den dåvarande kulturchefen.



Kontroll och uppföljning

Förvaltningen utför olika typer av kontroller för att få en korrekt fakturering av avgifter. Däremot har förvaltningen ingen nedtecknad rutin för detta. Från och med 2023 gör förvaltningen en kontroll mot folkbokföringen för att kontrollera korrekta adressuppgifter och att fakturan skickas till rätt person.

Förvaltningen genomför även kontroller vid skapandet av faktureringsunderlaget. Dessa genomför handläggaren till följd av erfarenhet om vad som kan bli fel. Kontrollerna finns inte dokumenterade.

Därtill stämmer ekonomiavdelningen av att summan av inlästa fakturor i ekonomisystemet är korrekt.

Gällande uppföljning av fakturerade avgifter har förvaltningen ingen särskild upprättad rutin för detta. Ekonomiavdelningen gör en avstämning avseende utfall och budget. Vanligtvis finns det en differens på några tusen kronor. Generellt förlitar sig förvaltningen på att vårdnadshavare kontaktar förvaltningen om det har blivit något fel med faktureringen.

Rutiner

Förvaltningen har en nedtecknad beskrivning av hur faktureringen i systemet Speedadmin ska göras. Speedadmin är det verksamhetssystem som kulturskolan använder. I systemet skapas fakturaunderlagen för avgifterna. Systemet skapar två filer som sedan läses in i stadens ekonomisystem. Fakturorna skickas ut till kunderna med en betalningsperiod på 30 dagar.

Förvaltningen skickar varje år ut fakturor till ca 3000 elever. Utöver detta skickas även runt 100 kreditfakturor. Det finns inte några fasta perioder för fakturering. Detta beror på att kulturskolan numera har kurser som startar vid olika tidpunkter under terminen. På det stora hela skickas ca 95 % av fakturorna under en termin ut ungefär en och en halv månad in på terminen. Därefter utför förvaltningen två till tre kompletterande filkörningar. Dessa avser både krediteringar och debiteringar.

Avgifterna för de olika kurserna ses över en gång om året. Det är en person på förvaltningen som justerar dessa i Speedadmin tillsammans med hjälp från den person som är systemförvaltare.

Förvaltningen har inte någon attestfunktion för fakturering och kreditering av avgifterna. En person kan genomföra alla steg i processen, från att ändra avgifterna i systemet till att skicka ut en debet eller en kreditfaktura.

När det kommer till kravhantering är det stadsledningsförvaltningen som hanterar detta. Stadsledningsförvaltningen skickar även till Kronofogdemyndigheten men har som rutin att först få detta godkänt från kulturförvaltningen.

Påminnelsefaktura nummer ett skickas sju till tio dagar efter sista betalningsdag och påminnelsefaktura nummer två skickas efter ytterligare en vecka. Betalar kunden inte då skickas ärendet till inkasso.



Förvaltningen följer inte på rutin upp hur många av kunderna som inte betalar. När förvaltningen själv hade ansvar för påminnelsehanteringen tog ekonomiavdelningen varje månad ut en lista på vilka som inte hade betalt och gav denna information till kulturskolan.

Det finns inte någon uttalad rutin för hur förvaltningen ska hantera de kunder som inte betalar, exempelvis avseende avstängning och antagning av syskon från samma ansvarig vårdnadshavare. Kulturskolan vet inte vilka som betalar och som inte betalar sina fakturor.

Resultat av stickprov

Som ett led i granskningen har totalt 30 stickprov på debet- och kreditfakturor genomförts. Detta på en period mellan januari och april 2023. Fakturorna har stämts av mot priser på kulturskolans hemsida utan anmärkning. Därtill har anledning till kreditering stämts av utan anmärkning.

Sammanfattande bedömning

Utifrån genomförd stickprovskontroll av fakturerade avgifter har inga avvikelser noterats. Granskningen visar dock att den interna kontrollen vad gäller rutiner och attestförfarande kan stärkas. Detta är särskilt angeläget vid upprättandet av kreditfakturor. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt har säkerställt en tillräcklig intern kontroll för avgiftsprocessen inom kulturskolan.

